

یک کتاب خوب، ماندگار و تأثیر گذار، چگونه به یک اثر خاطر آفرین و ماندگار بدل میشود؟ یکی از مهم ترین ویژگیهای چنین آثاری، در نظر گرفتن این نکته مهم است که این گونه کتابها دست کم پاسخی به یکی از سوالها و یا نیازهای مخاطبان خود بدهند، پاسخی که با توجه به اولویتها، زیبا و متین و استوار و قانع کننده باشد. برای این که اثری ماندنی بشود، باید خوب باشد. آثار خوب میماند، در دلها جای میگیرند و کهنه نمیشوند. خوب هم که میگوییم یعنی پاسخ به یک سوال و یک نیاز باشد. خوب فقط معنایش این نیست که از لحاظ هنری خوب تنظیم شده باشد و خیلی عمیق باشد، بلکه ممکن است اینطور نباشد، لیکن پاسخی به یک نیاز باشد.

خانواده، نقطه آغازین ایجاد عشق به کتابخوانی

برای ایجاد علاقه به کتاب و کتابخوانی، عوامل متعددی نقش دارند که نخستین آنها «خانواده» است. در واقع نقطه آغازین ایجاد عشق و علاقه به کتاب و کتابخوانی از خانواده آغاز می گردد؛ زیرا طبق دیدگاه روان شناسان، شخصیت و هویت کودک در قدم اول در خانواده شکل می گیرد. به طور طبیعی والدین علاقه مند به کتاب فرزندی دوستدار مطالعه خواهند داشت و عکس آن نیز صادق است. تجربه نشان داده است که فرزندی که در خانواده های اهل دانش بزرگ می شوند، میزان مطالعه و گرایش به کتابخوانی در آنان نسبت به خانواده هایی که تمایلی به کتاب و مطالعه ندارند بسیار بیشتر است. اکثر علما و دانشمندان در خانواده هایی رشد نموده اند که والدین آنان اهل مطالعه و پژوهش بوده اند. زمانی که فرزندی می بیند که کتابخانه ای در خانه هست و پدر و مادر و همگی اعضای خانواده، ساعاتی را به مطالعه اختصاص می دهند، دیگر، حتی نیاز به گفتن این که «باید مطالعه کنی» وجود ندارد.

در سال ۱۳۷۲ خورشیدی ۲۴ آبان به عنوان روز کتاب و کتابخوانی تعیین شد. این روز، یکی از روزهای هفته کتاب نیز هست. نخستین هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در روزهای چهارم تا دهم دی ماه سال ۱۳۷۲ با پیام رهبر فرزانه انقلاب اسلامی برگزار شد

نقش کتاب در انتقال علوم

کتاب، محصول تجربه های بشری و خلاقیت های ذهنی و آموخته های دراز مدت انسان است. سهم کتاب در انتقال دانش ها گاهی به مراتب بیشتر و فراتر از دیگر ابزار آموزشی است. کتاب وسیله ای است که دانش بشری به مدد آن از تباه شدن مصون می ماند و به آیندگان منتقل می شود. پدید آوردن آثار علمی و فرهنگ مکتوب از توصیه های مهم اولیای دین است و به گسترش دانش کمک می کند و به عنوان یک میراث فرهنگی برای نسل های آینده ماندگار می شود.

مطالعه و کتابخوانی

بی گمان، هیچ ذخیره و میراثی سودمندتر و با ارزش تر از کتاب نیست؛ چرا که کتاب، مایه آرامش روحی انسان است. کتاب همدمی است که اندوه را می زداید و مطالعه کننده را از تنهایی در می آورد و به او حکمت های جان پرور می آموزد.

در واقع وقتی چهل و بی خبری، جامعه ای را از پای درآورد، یا شبهه ها ذهن جوانان را فلج کند، بدون شک یکی از مهم ترین کارهایی که می تواند آفت چهل را بزدايد، مطالعه است و آنچه می تواند شبهه های ذهنی را دفع کند و ایمان و اطمینان را به قلب ها باز آورد، کتاب خوانی است. گرفتاران در چنبره پرسش ها و محاصره شدگان در میان انبوه شبهه ها، می توانند برای استمداد فکری به کتابخانه مراجعه کنند و از آن جا نیرو گیرند و به جنگ شبهه ها بروند و پاسخی در برابر الفاتات و شبهه افکنی های دیگران بیابند.

بی گمان، هیچ ذخیره و میراثی سودمندتر و با ارزش تر از کتاب نیست؛ چرا که کتاب، مایه آرامش روحی انسان است. کتاب همدمی است که اندوه را می زداید و مطالعه کننده را از تنهایی در می آورد و به او حکمت های جان پرور می آموزد.

هفته کتاب و کتابخوانی

کتاب، هدایای بی دریغی است که به سوی جهان گسترده دانش و معرفت

است و از آن کتاب های خوب، یکی از بهترین ابزارها برای به

کمال رساندن انسان است و کسی که در این دنیای زیبا به

زندگانی می پردازد، نمی تواند با دنیای کتاب بی ارتباط باشد.

حوزه علمی - خواهران فاطمه الزهرا پاریان

واحد پژوهش

یکی از مشکلات و کاستی‌های جامعه ما گریز از کتاب و پایین بودن سطح فرهنگ مطالعه است. این نقیصه، ریشه‌ها و علت‌های مختلفی می‌تواند داشته باشد که شاید در رأس آنها «عدم احساس ضرورت» است. تا وقتی انسان در وضعیت «نیاز» قرار نگیرد، در پی رفع آن نخواهد افتاد.

اگر در پاسخ شبهه‌های اعتقادی و پرسش‌های سیاسی دربانیم، یا در مجلس و محفلی که از موضوع خاصی صحبت به میان می‌آید، احساس کنیم در آن زمینه بی‌اطلاعی و شرمسار شویم و احساس کنیم از چرخه زمان و گردونه پرشتاب مسایل علمی و فکری جامعه عقب مانده ایم، نسبت به خلأ و نیاز آگاه می‌شویم و این می‌تواند شوق به مطالعه و کتابخوانی را در ما تقویت کند.

یکی از مشکلات و کاستی‌های جامعه ما گریز از کتاب و پایین بودن سطح فرهنگ مطالعه است. این نقیصه، ریشه‌ها و علت‌های مختلفی می‌تواند داشته باشد که شاید در رأس آنها «عدم احساس ضرورت» است. تا وقتی انسان در وضعیت «نیاز» قرار نگیرد، در پی رفع آن نخواهد افتاد.

کتاب مفید و مضر

در میان کتاب‌های فراوانی که وارد بازار کتاب می‌شود، هر نوع کتابی می‌تواند خودنمایی کند. در واقع هم آثار مفید و خوب به میدان می‌آید و هم کتاب‌های بی‌فایده و گاه با ضرر و زیان. بر این اساس، در مسئله انتخاب کتاب برای مطالعه، باید دقت فراوانی صورت گیرد و کتاب‌های سودمند انتخاب شود، تا هم خوب کتاب بخوانیم، و هم کتاب خوب مطالعه کنیم.

کتاب و فرهنگ

تأثیر عمیق کتاب در گسترش فرهنگ جامعه و سرعت بخشیدن به پیشرفت روزافزون آن، انکارناپذیر است و نمی‌توان توسعه و رشد همه جانبه جامعه را، بدون در نظر گرفتن مطالعه و کتاب مورد بحث و نظر قرار داد. از این جهت، کتاب و کتاب‌خوانی، از مقوله‌های قابل توجه فرهنگی است که ترویج آن در جامعه ضروری به نظر می‌رسد. پیرایش فرهنگ از زاویه‌های زبان آور و آرایش آن با پاکی و خلوص و گسترش آن در همه سطوح و برای تمام قشرهای جامعه، به تلاش و هم‌بستگی همگانی نیازمند است که کتاب می‌تواند در این عرصه و میدان، به خوبی به کار گرفته شود و کارایی خود را به نیکی ظاهر سازد.

بی‌شک گسترش کتاب‌خوانی به عنوان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر، تنها زمانی به فرهنگی عمومی تبدیل می‌شود که جامعه آن را نیازی پایان‌ناپذیر و وسیله‌ای برای رشد و پویایی شخصیت خود بداند و مطالعه، در کنار سایر کارهای روزانه، در زندگی مردم وارد شود و این گونه نباشد که کتاب، به افراد خاصی از جامعه اختصاص داشته باشد؛ بلکه همگان تکامل و پیشرفت را در انس با کتاب بدانند. البته گسترش کتاب‌خانه و چاپ فراوان کتاب و کارهایی مثل این نیز بی‌تأثیر نیست، ولی نکته مهم، همان ایجاد میل و انگیزه در افکار جامعه است؛ یعنی برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای باشد که احساس نیاز به کتاب در جامعه زنده شود.

کتاب و پیشرفت

صعود به قله‌های بلندآوازه کمال و ارزش‌های والای انسانی، تنها در صورتی ممکن است که علم و دانش، جایگاه واقعی خود را در میان ما بیابد و تأثیرگذاری عظیم آن در رسیدن به این اهداف برایمان روشن شود. در این صورت، کتاب و مطالعه نیز به عنوان ابزار انتقال علم، جایگاه خویش را به دست خواهد آورد و گرایش جامعه به آن رشد می‌نماید. در نتیجه، نویسندگان و ناشران کتاب نیز برای برطرف ساختن نیازهای جامعه، ناچار از تولید و توزیع گسترده‌تر کتاب خواهند شد و تحول عظیمی در فرهنگ و فکر جامعه پدید می‌آید. در این صورت، حرکت به سوی تمدن و پیشرفت، امری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

صعود به قله‌های بلندآوازه کمال و ارزش‌های والای انسانی، تنها در صورتی ممکن است که علم و دانش، جایگاه واقعی خود را در میان ما بیابد

برای پیش‌گیری از مفسده‌های اخلاقی، رهایی از پوچ‌گرایی، بالابردن سطح تعمیلی نوجوانان و جوانان، و نیز پیشرفت وضعیت فرهنگی خانواده‌ها، باید آنان را به مطالعه هرچه بیشتر تشویق کنیم.

خانواده و کتاب

خانواده، نخستین دنیایی است که کودک با آن آشنا می‌شود. گفتار و مهم‌تر از آن رفتار اعضای خانواده، در شکل‌گیری شخصیت کودک تأثیر به‌سزایی دارد. از این رو، همه اعضای نهاد خانواده می‌توانند با گفتار و رفتار خود، بر دیگر اعضا تأثیر مثبت یا منفی بگذارند. اگر کودک در خانواده‌ای پرورش یابد که اهل مطالعه‌اند و کتاب‌های سودمندی در اختیارش قرار می‌دهند، به یقین او هم با کتاب و مطالعه انس پیدا می‌کند.

فرهنگ مطالعه

برای پیش‌گیری از مفسده‌های اخلاقی، رهایی از پوچ‌گرایی، بالابردن سطح تحصیلی نوجوانان و جوانان، و نیز پیشرفت وضعیت فرهنگی خانواده‌ها، باید آنان را به مطالعه هرچه بیشتر تشویق کنیم؛ چرا که پرورش ذهن خلاق و مبتکر دانش‌پژوهان و تقویت روحیه علمی و دینی نسل سوم این مرز و بوم و باز شدن افق دید آینده‌سازان برای مشاهده شگفتی‌های جهان، همه در گرو مطالعه است. بر این اساس، با توجه به اهمیتی که دین‌مبین اسلام و بزرگان دینی به مطالعه داده‌اند، برای دفاع از آرمان‌های دینی و فرهنگ اسلامی و جبران عقب‌ماندگی‌ها و رسیدن به خودباوری، باید فرهنگ مطالعه همگانی شود.

